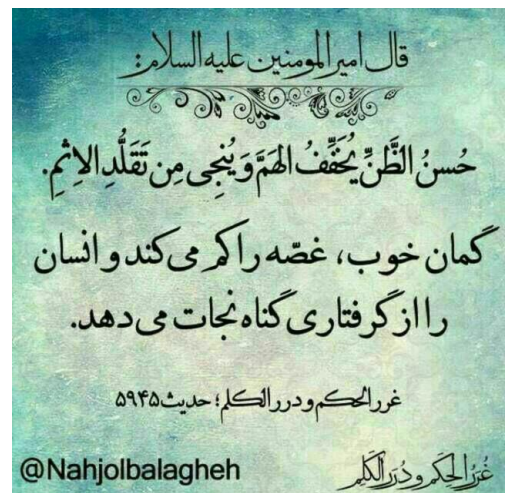

به نام خدا
"خبرنامه انجمن آبخیزداری ایران"
دی ۱۳۹۶

آن چه در این شماره از خبرنامه می خوانید:

- زنجیره انسانی حمایت از کارون
- اصول اخلاق در محیط زیست
- تصویب قطعنامه پیشنهادی ایران برای مقابله با ریزگردها در مجمع عمومی سازمان ملل
- معرفی بنیاد فرهنگی البرز و تقدیر از مسئول کمیته دانشجویی انجمن آبخیزداری ایران در پنجاه و پنجمین سال همایش موقوفه البرز
- معرفی کتاب "حفاظت خاک و آب با استفاده از افزودنی ها"

زنجیره انسانی حمایت از کارون

و هر آنکس که آب را از سرچشمه مصادره نمود
مورد بخشایش خدا و مردم قرار نخواهد گرفت.

منابع مورد استفاده:

www.wikipedia.org
<http://www.irna.ir>
www.mehrnews.com
<http://www.khouznews.ir>
<http://www.entekhab.ir>
<http://khuzestan.farsnews.com>

از شواهد و قرائن بر می آید اخیراً استان خوزستان بحرانی ترین دوره خود در طول تاریخ را تجربه کرده است. محیط زیست استان از مشکلات ریزگردها، تالاب های خشکیده شادگان و هورالعظیم و آلودگی نفت و نیشکر به شدت رنج می برد. میزان بیکاری آن هم با نرخ بالای ۲۵ درصد مزیدی بر شرایط نامساعد و بحرانی استان از لحاظ اقتصادی و اجتماعی می باشد. زمانی استان خوزستان به لحاظ شرایط توپوگرافی یکسوم آب های سطحی کشور را داشت و پرآب ترین نقطه

ایران بود ولی اکنون این استان در حال نابودی است. مردم استان خوزستان در درجه اول از لحاظ وضعیت آب و سپس اقلیم در حال مهاجرت هستند. پس از ساخت سد گتوند آب شور وارد رودهای این استان شد و اکنون نخلستان های خوزستان در حال خشک شدن هستند.

خطرناک ترین مکاتبه سال های گذشته در زمینه انتقال آب در خصوص صدور اجازه اقدام برای انتقال آب بین حوضه ای و آن هم از رود کارون می باشد. این در حالی است که برای نخستین بار عمق متوسط رودخانه کارون به کم تر از یک متر در مقطع اهواز رسیده و شوری رودخانه به شدت افزایش یافته است. این همان رودخانه ای است که روزگاری مایه سرور و شادمانی مردمان منطقه جنوب غرب ایران بود و الهام بخش هنرمندان برای سرودن شعر و نواختن ساز. کارون، که روزی نام "پرآب ترین" رودخانه ایران را یدک می کشید، سال هاست در حسرت "آب" مانده است. تنها رودخانه قابل کشتیرانی کشور اکنون سخت ترین روزهایش را می گذراند. عمق این رودخانه در اهواز آن چنان کم شده که جزیره ها از دل آن بیرون زده اند. کارشناسان می گویند سدسازی و انتقال آب از سرشاخه ها، کارون را به این روز انداخته است. با این حال خبر می رسد که نقشه اجرای طرح های جدید انتقال آب از سرشاخه های این رودخانه قوت گرفته است. آیا تا چند سال آینده آبی در کارون باقی می ماند؟

حدود یکسوم خرماهای شهرستان شادگان خشک شده زیرا به زمین های آن آب نمی رسد. خوزستان با دو بحران کم آبی و آب های شور روبه روست. مشکل آب شور از کم آبی بدتر است

زیرا به سبب برخی بیماری‌ها از جمله سرطان و نیز با ورود به اراضی، درختان را خشک و موجب مهاجرت مردم شده است.

بی‌توجهی به خواسته‌های مردم معترض و مخالف، آسیب‌های محیط‌زیستی جبران‌ناپذیر خواهد شد و خسارت‌های طرح انتقال آب در از بین رفتن حجم آب مبدأ و تغییر اکوسیستم در آینده نزدیک، دولتمردان و کشور را با چالش‌های پیش‌بینی‌ناپذیری روبه‌رو خواهد کرد.

مشکلات ایجاد شده در حوزه محیط زیست تماماً به خاطر عدم رعایت مصالح ملی، بخشی‌نگری به استان‌ها، عدم صداقت، تبعیض و عدم رعایت عدالت است. زنجیره حمایت از کارون یک اعتراض کاملاً علمی و منطقی نسبت به هدرروی منابع ملی می‌باشد.

اصول اخلاق در محیط‌زیست

از G. T. Miller:

برگردان: محمود سلطانی

اصل ۱: فروتنی

زمین به ما تعلق ندارد. این ما هستیم که متعلق به زمین هستیم.

اصل ۲: همکاری

نقش ما این است که بفهمیم و به گونه‌ای عمل کنیم که آرامش زمین بر هم نخورد نه این که بخواهیم بر آن تسلط یابیم.

اصل ۳: احترام به طبیعت

همه زیست‌مندان به اعتبار این که وجود دارند، حق دارند زنده بمانند یا برای ادامه زندگی تلاش کنند. این الزاماً به معنای حق استفاده بالقوه یا بالفعل ما (انسان) از آن‌ها نیست.

اصل ۴: عشق، دوست داشتن، مراقبت، و لذت بردن

بهترین چیزها در زندگی، هیچ چیز نیست. هیچ چیز در طبیعت، بهترین نیست.

اصل ۵: پایداری و محیط‌محوری

اندیشه و کار درست، آن است که به نگهداری سامانه‌های پشتیبان زندگی انسان و دیگر گونه‌ها بیانجامد در غیر این صورت، هر اندیشه و کاری نادرست است. خط مبنا (شاخص) هم، زمین است.

اصل ۶: حفاظت حیات وحش و تنوع زیستی

در شأن انسان نیست که موجب انقراض زودرس گونه‌های وحشی و یا تخریب و نابودی زیستگاه آن‌ها شود.

اصل ۷: کمترین خطا

ما برای تأمین نیازهای اصلی و فرعی خود باید به گونه‌ای از طبیعت بهره‌برداری کنیم که کم‌ترین آسیب را برای دیگر زیست‌مندان (موجودات و گونه‌ها) داشته باشد.

اصل ۸: هر چیزی که اقتصاد نیست

نگاه اقتصادی انسان به دیگر زیست‌مندان و به عنوان عوامل تولید، نگاه درستی نیست.

اصل ۹: رعایت حقوق آیندگان

ما اگر نمی‌توانیم سیاره زمین را بهتر از آنچه تحویل گرفته‌ایم به آیندگان بسپاریم، دست‌کم باید به همان شکلی که تحویل گرفته‌ایم آن را ترک کنیم.

اصل ۱۰: مسئولیت نسل حاضر

همه انسان‌ها باید بپذیرند که در آلودگی و تخریب محیط‌زیست مسئولیت دارند.

اصل ۱۱: تکافو

هیچ فرد، گروه، یا ملتی حق ندارد سهم بیش‌تری از منابع محدود زمین بخواهد. اجازه ندهیم نیاز به آز تبدیل شود.

اصل ۱۲: حفاظت و بهبودی زیست‌بوم‌ها

ما باید زیست‌بوم‌های وحش باقی‌مانده روی زمین را در برابر انواع فعالیت‌های خود حفظ کنیم، زیست‌بوم‌هایی را که خراب کرده‌ایم بازسازی و باززنده‌سازی کنیم، از زیست‌بوم‌ها فقط و فقط با رعایت پایداری آن‌ها بهره‌برداری کنیم و اجازه دهیم زیست‌بوم‌هایی که

اشغال شده و یا مورد بهره‌برداری نادرست قرار گرفته‌اند به حالت طبیعی و اول خود بازگردند.

❁ اصل ۱۳: تقدم اخلاق بر قانون

در طبیعتی که حفاظت‌کننده و پایدارنده زندگی ماست، فراتر از الزام‌های قانونی گام برداریم.

❁ اصل ۱۴: تقدم کنترل موالید بر کنترل مرگ و میر

انسان برای جلوگیری از نابودی بیش از حد خود و دیگر زیست‌مندان، باید از افزایش بیش از حد تعداد جمعیت خود بکاهد.

❁ اصل ۱۵: توازن بیلان زمین

انسان نباید موجب تهی شدن فیزیکی و شیمیایی منابع زیستی که پشته‌واره زندگی و فعالیت او هستند بشود. کسری زمین، کسری نهایی است.

❁ اصل ۱۶: تجربه مستقیم بهترین معلم است

برای دوست داشتن، نوازش کردن، پروردن و شناخت زمین و خودتان وقت بگذارید. برای این که هوا و آب و خاک و گیاهان و جانوران باکتری‌ها و دیگر بخش‌های زنده را حس کنید. از آموزش غافل نشویم. عکس و ایده‌ها کافی نیست.

❁ اصل ۱۷: دوست داشتن هم‌نوعان

بیاموزیم که خود و محیط‌زیست خود را دوست داشته باشیم و برای آرامش خود و زمین گام برداریم.

منبع:

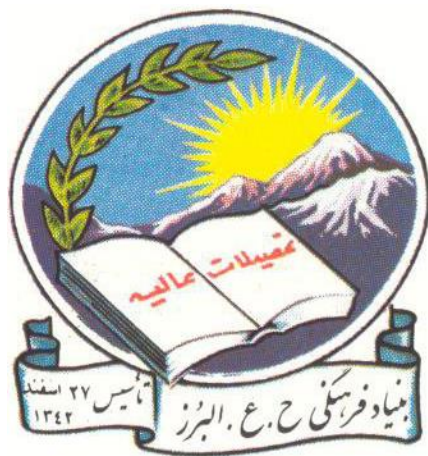
G.T. Miller, Environmental Science/ SUSTAINING THE EARTH, Wadsworth Publishing Co., California

تصویب قطعنامه پیشنهادی ایران برای مقابله با ریزگردها در مجمع عمومی سازمان ملل

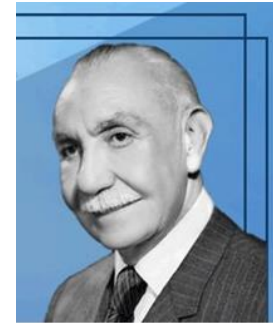
مقابله با ریزگردها نیازمند به یک عزم جدی ابتدا در سطح ملی و همین‌طور در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی است. تصویب قطعنامه پیشنهادی ایران برای مقابله با ریزگردها در سازمان ملل در تاریخ ۲۹ آذر ۱۳۹۶، زمینه همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی را فراهم می‌آورد. این قطعنامه برای اولین بار از دبیرکل سازمان ملل متحد می‌خواهد تا گزارش اقدامات بعمل آمده در مورد اجرای قطعنامه را تهیه و در اختیار مجمع عمومی سازمان ملل متحد قرار دهد. با این حال داشتن یک رویکرد جامع در سطح ملی برای مقابله با ریزگردها در چارچوب برنامه کلان توسعه پایدار کشور ضروری می‌باشد.

معرفی بنیاد فرهنگی البرز و تقدیر از مسئول کمیته دانشجویی انجمن آبخیزداری ایران در پنجاه و پنجمین سال همایش موقوفه البرز

بنیاد فرهنگی البرز در سال ۱۳۴۲ با سرمایه و همت مردی نیک‌سیرت و خیراندیش مرحوم آقای حسینعلی البرز تأسیس شد. حسینعلی البرز در سال ۱۲۸۵ شمسی در تهران متولد شد. ایشان عضو ۵۰ فعال اقتصادی برتر در یکصد و پنجاه سال اخیر ایران، مبتکر جایزه نوبل ایرانی، مبتکر وام اشتغال به کار دانشجویی، مبتکر وقف علمی کشور در ابعاد جهانی و عضو اولین هیئت امنای دانشگاه صنعتی شریف در دهه ۱۳۴۰ بودند.

انگیزه تاسیس بنیاد فرهنگی البرز از زبان مرحوم دکتر

حسینعلی البرز

"شبی که فردای آن عازم مکه معظمه بودم تبی سخت وجودم را فرا گرفت در این حال به عالم خلسه فرو رفتم در خواب مردی روحانی به بالینم آمد گفت: ... از سفر مکه منصرف شو، بیا هزینه و اندوختهات را وقف آموزش فرزندان کشور کن که حجت مقبول است."

بنیاد فرهنگی ح.ع. البرز در تاریخ ۲۴ اسفند ۱۳۴۲ با اختصاص مبلغ ده میلیون ریال وجه نقد و با هدف اشاعه فرهنگ کشور تاسیس و در اداره ثبت شرکتها به شماره ۶۲۲ ثبت شده است. در حال حاضر منبع درآمد بنیاد از حدود ۱۸ ساختمانهای مختلف تجاری فرهنگی علمی در استانهای مختلف کشور تامین می شود.

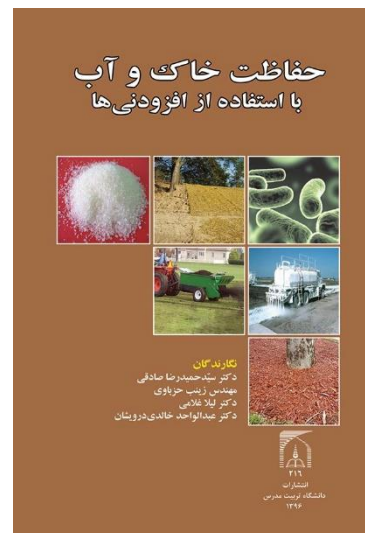
چکیده‌ای از وصیت مرحوم البرز

"وقف جسد برای تحقیقات پزشکی، برای دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه تهران سفارش منع هر گونه هزینه کرد بابت برگزاری مراسمات ختم خود"

قابل ذکر است در پنجاه و پنجمین سال همایش ملی البرز برگزار شده در تاریخ ۳۰ آبان ۱۳۹۶، سرکار خانم مهندس زینب حزباوی، دانشجوی دکتری علوم و مهندسی آبخیزداری دانشگاه تربیت مدرس و مسئول کمیته دانشجویی انجمن آبخیزداری ایران، مخترع به کسب لوح و جایزه ملی بنیاد البرز شدند. طبق آیین نامه اعطای جایزه بنیاد البرز مصوب ۱۳۵۶ از بین افراد ممتاز و رتبه اول در سراسر کشور با در نظر گرفتن شرایط و امکانات محیطی، آموزشی، مادی و غیره، منتخبین از طریق مراجع وزارت علوم و آموزش عالی، وزارت آموزش و پرورش، حوزه های علمیه و بنیاد ملی نخبگان معرفی می شوند.

کتاب حفاظت خاک و آب با استفاده از افزودنی ها

کتاب حاضر با تأکید بر بررسی جامع و گسترده در مورد ضرورت، مزایا و معایب، نوع کاربرد، آماده سازی و اهمیت انواع مختلف افزودنی های خاک در جهان و با تأکید بر تجارب استفاده از آن ها در ایران به رشته

تحریر در آمده است. مرقومه ارائه شده با هدف و تاکید ویژه بر مهار رواناب و فرسایش خاک و همچنین ارزیابی اثرهای مفید و زیان بار آن ها بر محیط زیست، تحلیل اقتصادی آن ها و نیز معرفی

افزودنی های نوظهور با هدف مدیریت منابع خاک و آب تدوین شده است.

این کتاب برای مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری کلیه رشته های مختلف منابع طبیعی و کشاورزی و به ویژه علوم و مهندسی آبخیزداری، فیزیک و حفاظت خاک، مدیریت منابع آب، مدیریت بیابان و علوم مرتع و جنگل قابل استفاده می باشد. همچنین این کتاب می تواند برای متولیان امر حفاظت خاک و آب و نیز سیاست گزاران مربوطه و برای تسهیل فهم بهتر و دقیق تر اصول مدیریت فرسایش خاک و حفظ منابع آب و طبعاً استفاده از روش های زیستی و کاربرد رویکردهای سازگار و اجرای اقدامات و مدیریت راهبردی حفاظت خاک و آب مناسب و کارآمد باشد.

بهاران نمده دی ۱۳۹۶: خانم دکتر محبوبه کیانی مرچکانی (محقق پسادکتری دانشگاه تربیت مدرس)، علونواصر، فرشته تیزردان پناه و فاطمه حامری (دانشجویان دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی رامین خوزستان)

لطفاً نظرات، پیشنهادات و انتقادات خود را به رایانامه انجمن آبخیزداری ایران

wmseir@gmail.com

و یا مسئول کمیته دانشجویی z.hazbavi@modares.ac.ir ارسال نمایند.

آدرس: استان مازندران - شهرستان نور - بلوار امام رضا (ع)، دانشکده منابع طبیعی دانشگاه

تربیت مدرس - مسئول کمیته دانشجویی انجمن آبخیزداری ایران، زینب حزباوی